

Wstęp

Edukacja to sfera dialogu. Uczący się i nauczyciele wspólnie tworzą warunki dla uczenia się i rozwoju. Działalność taka wymaga ciągłej współpracy i wymiany myśli. W ten sposób uczymy się budować świat społeczny. Dzięki setkom interakcji, rozmowom, dyskusjom, dzięki dialogowi i współpracy – stajemy się profesjonalistami. W Instytucie Spraw Publicznych i Zakładzie Przywództwa i Zarządzania w Edukacji staramy się inspirować do rozwoju i refleksji nad własną praktyką, wierząc, że najbardziej wartościowe rezultaty osiąga się przez dialog teoretyków z praktykami zaangażowanymi w działania na rzecz procesu uczenia się i wychowania, a także polityki edukacyjnej oraz zarządzania w edukacji. Prezentowana monografia jest pokłosiem takiego myślenia i spotkania praktyków z teoretykami.

Monografię rozpoczyna rozdział Katarzyny Szorc poświęcony profesjonalizmowi nauczycieli. Autorka zwraca uwagę, że profesjonalizm nie ogranicza się do „technicznych” kompetencji pedagogów, ukazuje rolę, jaką odgrywa inteligencja emocjonalna w konstruowaniu nowych koncepcji profesji nauczycielskiej. W drugim rozdziale Joanna Cieślikowska koncentruje swoją uwagę na systemowych rozwiązaniach zawartych w prawie oświatowym, odnosząc się do opieki nad uczniami zdolnymi jako grupą o indywidualnych potrzebach rozwojowych oraz analizując wpływ pracy z takimi uczniami na codzienną praktykę szkolną. Krytyczna analiza przeprowadzona przez Autorkę wskazuje, że pomimo pozytywnego wydźwięku, jaki wiąże się z poświęceniem uwagi tej grupie uczniów, istniejące niedoskonałości przepisów prawa utrudniają wspieranie w rozwoju dzieci i młodzieży z tzw. dodatnimi odchyleniami od normy. W rozdziale poświęconym stosowaniu metod aktywnych w pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym Leokadia Urbaniak wiąże kwestie możliwości percepcyjnych dziecka z rozwijającymi je metodami kinezylogii edukacyjnej, co w efekcie może pozytywnie wpływać na poziom gotowości szkolnej. W kolejnym rozdziale Roksana Ulatowska i Patryk Kołodziejcki prezentują możliwość zastosowania programu Gephi do analizy relacji między uczniami. Autorzy sądzą, że dzięki wsparciu technologii informatycznej w pełniejszy sposób można wykorzystać często stosowaną przez pedagogów metodę badań socjometrycznych, a dzięki wizualizacji sieci powiązań możliwe jest pogłębienie prowadzonych analiz. Następny rozdział, autorstwa Reginy Korzeniowskiej, poświęcony jest współpracy szkoły z organizacjami pozarządowymi, dzięki której szkoła może sprawniej realizować swoje zadania statutowe. Autorka na podstawie literatury przedmiotu przedstawiła rolę i mechanizmy kierujące współpracą szkoły z organizacjami pozarządowymi, opisała także przykład realizacji projektu służącego rozwijaniu

zainteresowań uczniów z niepełnosprawnością intelektualną dzięki współpracy szkoły ze stowarzyszeniem.

Druga część monografii, zatytułowana „Z praktyki szkolnej”, składa się dwóch rozdziałów. W pierwszym z nich Ewa Szczerba prezentuje praktykę jednej ze szkół podstawowych, w której zrealizowano inicjatywy uczniów, nauczycieli i rodziców służące rozwojowi kompetencji społecznych i akademickich uczniów. W drugim rozdziale Małgorzata Filipczak przedstawia koncepcję szkoły ponadgimnazjalnej skoncentrowanej na realizacji celu, jakim jest rozwój tożsamości uczniów. Autorka buduje koncepcję szkoły, rozpoczynając od wskazania prawidłowości związanych z rozwojem tożsamości wychowanków w późnej adolescencji, następnie przedstawia działania wynikające ze wskazań pedagogiki, które mogą wspierać rozwój uczniów, kończy zaś swoje rozważania zaleceniami dla organizacji środowiska uczenia się, przywództwa i zarządzania szkołą.

Jakub Kołodziejczyk i Grzegorz Mazurkiewicz